

ἀργῶ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) ἀργῶ Πελοπν. (Μάν.) ἀρκῶ Κύπρ. ἀργοῦ Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ. Στρόπον.) Τσακων. ἀργεῖω Ἀμοργ. Ἀνδρ. Κρήτ. (Μονοφάτσ. Σητ. κ.ά.) Κύθν. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶδ.) Πελοπν (Αἶγ. Λεντεκ.) Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ.) — ΔΣολωμ. 2 ἀργήου Εὐβ. (Κουρ.) ἀργίζω Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. κ.ά. ἀργίζον Λέσβ. ῥγίζω Ρόδ. Παρατ. ἀργεῖα Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) ἀργαγα ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,73 Ἀόρ. ἤρησα Μύκ. ἀριῖσα Λήμν.

Τὸ ἀρχ. ἀργῶ = μένω, διατελῶ ἀργός. Ὁ τύπ. ἀργεῖω ἐκ τῶν τύπ. ἀργεῖς, ἀργεῖ, ἀργεῖτε μετενεχθέντος τοῦ οὐρανικοῦ γ καὶ εἰς τὸ α' πρόσωπ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,183. Τὸ ἀργήου ἐκ τοῦ ἀορ. ἀργησα ὅπως καὶ φτύου αὐτόθι ἐκ τοῦ ἔφτυσα κττ. Τὸ ἀργίζω ἐσχηματίσθη διὰ τὴν σύμπτωσιν τοῦ ἀορ. τῶν περισπωμένων ρ. πρὸς τὸν ἀορ. τῶν εἰς -ίζω. Πβ. καὶ ἀγαπῶ - ἀγαπίζω, αἵμα - τοκυλίζω - αἵματοκυλῶ κττ.

1) Διατελῶ ἐν ἀργίᾳ, δὲν ἐργάζομαι, μένω ἀργός σὺνηθ. : Παροιμ. Κ' οἱ μύλοι ἀργοῦν κ' οἱ δοῦλοι ἀργοῦν κ' οἱ γαῖδαροι σκόλη ἔχουν. 2) Βραδύνω περὶ τὰς κινήσεις ἢ τὴν ἐκτέλεσιν πράξεως, ἀργοπορῶ, ἢ βραδύνω νὰ γίνω, νὰ συντελεσθῶ κττ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. : Ἀργῶ νὰ ἔρθω - νὰ καταλάβω - νὰ κοιμηθῶ - νὰ νοιώσω, - νὰ ξυπνήσω - νὰ πάγω - νὰ φάγω κττ. Ἀργησε νὰ παντρευτῇ. Δὲν ἀργῶ νὰ θυμώσω - νὰ σὲ δαίρω - νὰ σοῦ τοῖς βρέξω - νὰ σοῦ σπάσω τὸ κεφάλι. Ἀργῶ 'ς τὴ δουλειά - 'ς τὸ φαεῖ κττ. (ἐργάζομαι - τρώγω βραδέως). Ἀργοῦν νὰ γίνουν τὰ σταφύλια - τὰ σῦκα κττ. Ἀργοῦν νὰ φτυρώσουν τὰ σκόρδα - τὰ κρεμμύδια κττ. κοιν. Νά ῥτης γρήγορα πῖσον! - Καλά, 'ἐν ἀργήου Κουρ. Καὶ ἀπροσ. : Ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ - νὰ βραδυνᾷ - νὰ νυχτώσῃ - νὰ καλυτερένῃ ὁ καιρὸς κττ. κοιν. Πολλάκις λέγεται τὸ ρ. ἀπολύτως ἄνευ τελικῆς προτ. ἢ ἄλλου ἐμπροσθέντος συμπληρώματος ὡς εὐκόλως ἐννοουμένων : Ἀργεῖ πολὺ (ἐνν. νὰ ἔρθῃ, νὰ κάμῃ τι κττ.) Κοίταξε, μὴν ἀργήσῃς! κοιν. Ἐτέρωθεν πῶς ἀργίζει (εἶδεν ὅτι βραδύνει νὰ ἔλθῃ) Κερασ. Ἀργίζ' ἢ τοιρὸς (ὁ καιρὸς) Λέσβ. Ἔα τζαὶ μὴν ἀργήνῃς (ἔλα καὶ μὴν ἀργῇς) Τσακων. Σᾶτζι ἀργήκαὶ τὰ πρωτοβρόχια (ἐφέτος ἤρρησαν κτλ.) αὐτόθι. || Φρ. Ἀργησε, μὰ τὸ πέτυχε (εἰρων. ἐπὶ ἀποτυχίας) πολλαχ. || Παροιμ. Τὸ κακὸ δὲν ἀργεῖ νὰ ῥθῇ (ἐπὶ ἀπροσδοκίτου ἀτυχήματος) Ὁ Θεὸς ἀργεῖ, μὰ δὲ λησμονεῖ (ὁ Θεὸς δίκαιος ὢν, ὅσον καὶ ἂν βραδύνῃ, θὰ ἀνταποδώσῃ πάντως εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα του). Ὁπου λαλοῦν πολλοὶ πετεινοὶ ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ (ὅτι ἡ συνεργασία πολλῶν γίνεται πολλακίς αἰτία νὰ βραδύνῃ ἢ ταχεῖα καὶ ὁμαλὴ διεκπεραίωσις ἔργου) σὺνηθ. Ἀργεῖ ὁ Θεός, σκάει ὁ φτωχὸς (αἰσθάνεται τις δυσφορίαν, ὅταν βραδύνῃ νὰ ἐπέλθῃ ἡ τιμωρὸς θεῖα δίκη) Πελοπν. (Δημητσάν.) || Ἄσμ.

Τὰ γιασεμὰ δελόνμαζα μὲ μὲ κλωνὰ μετὰξι,
σὺν ἀργεῖς νὰ ῥθῇς νὰ σὲ δῶ, τὰ πέταξα 'ς τὰ δάση
Κρήτ.

Ποῦ 'σουν, ἀγάπη μου γλυκειά, κ' ἔργησες νὰ μπροβάλλῃς;
Τῆλ. — Ποίημ.

Ἀργεῖ νὰ λθῇ ἐκείνη ἡ μέρα | κ' ἦταν ὅλα σιωπηλά,
γιατὶ τὰ σκιαζε ἡ φοβέρα | καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά
ΔΣολωμ. ἐνθ' ἂν. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Ρστ. 3131 (ἐκδ. JSchmitt) «οὐδὲ ποσὼς ἀργήσασιν τὸν γάμον νὰ ποιήσουν». Καὶ μετβ. κάμνω, ἀναγκάζω τινὰ νὰ βραδύνῃ πολλαχ. : Μᾶς ἀργησαν κι ἀργήσαμε. Μ' ἀργησε κάποιος 'ς τὸ δρόμο. 3) Ἀπέχω χρονικῶς σὺνηθ. : Ἀργεῖ ἀκόμη τὸ Πάσχα. Ἀργοῦν οἱ σκόλες. Ἀργοῦμε νὰ φτάσωμε 'ς τὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ.

ἀργώνω Ἀνδρ. Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πάρ. κ.ά. — Λεξ. Αἶν. Βλαστ. Δημητρ. ἀργώνου Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀργός.

1) Καθίσταμαι ἀργός, παύω νὰ παράγω γάλα Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πάρ. κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. : Ἀργώσαν τὰ πρόβατα - οἱ γίδες Πάρ. Ἐργοφῆσανε τὰ μικρὰ καὶ δὲν ἔχομε νὰ προβυζάνουνε καὶ θ' ἀργώσου δὲ μεγάλα Ἀπύρανθ. Συνών. ἀπογαλαχτίζω 3, ἀπογαλεύω 3, ἀπογαλιάζω, ἀπογαλίζω 1, στερεύω. 2) Πλησιάζω πρὸς τὴν δύσιν Ἀνδρ. : Ἀργώνει ἡ μέρα. β) Ἀπροσ. ἐγγίζει ἢ ἐσπέρα, βραδυνάζει Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) κ.ά. — Λεξ. Αἶν. : Ἀργουσι κ' ἰγὼ δὲν τελείονσα ἀκόμα Αἰτωλ. Τ'ν ὥρα πῶμπινα 'ς τοῦ χουρῶ ἀργουνι (πῶμπινα = ποῦ ἔμπαινα) αὐτόθι. Μέσα τοῦ μισ'μέρ' ξικίθ'σις, δὲν ἄφ'νις ν' ἀργώσ' κι νὰ ξικ'νήης; αὐτόθι.

ἀργώρα ἡ, Σάμ. Σίφν. Χίος — Λεξ. Λάουνδ. ἀργούρα Ἰκαρ. Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀργός καὶ τοῦ οὐσ. ὥρα. Ἰδ. Κορ. Πλουτάρχ. Βίοι παρὰλλ. 3, λστ'. Πβ. Ἀτ. 5,22. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ. Τὸ ἀργούρα κατὰ τὰ λοιπὰ εἰς -ούρα ὄν.

1) Βραδύτης, ἀργοπορία Ἰκαρ. Σάμ. Σίφν. Χίος — Λεξ. Λάουνδ. : Κάτσε νὰ φᾶς, πᾶς εἶναι ἀργώρα; (δὲν θὰ βραδύνῃς) Σίφν. Δὲν τό 'χει ἀργώρα νὰ μᾶς ἔρῃ (δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ μᾶς ἔλθῃ) Χίος. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σομ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀργήμα. β) Μετων. γυνὴ ἀργοποροῦσα, βραδύνουσα εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἰκαρ. 2) Κόπος, μόχθος Ἰκαρ. Σάμ.

ἀργῶς ἐπίρρ. Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀργῶς Πόντ. (Κερασ. Κολων. Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίρρ. ἀργῶς = ἀμελῶς, νωθρῶς. Πβ. Ξενοφ. Ἀπομν. 2,4,7 «τοῦ παμφορωτάτου κτήματος, ὃ καλεῖται φίλος, ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλείστοι ἐπιμέλονται».

1) Ἀνευ σπουδῆς, ἄνευ ταχύτητος, βραδέως ἐνθ' ἂν. : Δουλεύω - πορπατῶ ἀργῶς Τραπ. Χαλδ. κ.ά. Ἀργῶς ἀργῶς συντρίξουν (ὠμίλει) Τραπ. Ἀργῶς γίνεται ἡ δουλεία Χαλδ.

2) Μετὰ πάροδον χρόνου, οὐχὶ ἐγκαίρως ἐνθ' ἂν. : Κοιμοῦμαι - σ'κοῦμαι ἀργῶς Τραπ. Χαλδ. Ἐρθε ἀργῶς ἀσ' σὴ δουλείαν αὐτόθι. || Φρ. Ἀργῶς κι ἀπαργῶς (πολὺ ἀργά, ἐξώρας) Κερασ. Τραπ. Χαλδ. || Παροιμ. φρ. Ἀργῶς ἐπήγες! (πρὸς πρόσωπον τοῦ ὁποίου μᾶς εἶναι ὀχληρὰ ἢ παρουσία = εἶθε νὰ ἔφευγες ἐνωρίτερα!) Χαλδ. Μ' ἐληγορῇς καὶ πᾶς ἀργῶς (μὴ βιάζεσαι καὶ πᾶς ἀργά. Μετ' ἀστεῖσμοῦ πρὸς τὸν βιαζόμενον ν' ἀπέλθῃ) Τραπ. Ἀργῶς ἔρθες κι ὀλήγορα ἔμαθες (πρὸς τὸν ταχέως ἐξοικειωθέντα πρὸς τὰς συνηθείας ἄλλων) Κερασ.

Πβ. ἀργά.

Ἀρδαβάνης ὁ, Κεφαλλ.

Ἐπώνυμον οἰκογενειακόν.

Ἡ λέξις ἀναφέρεται 'ς τὴν παροιμ. : Σ' τῶν ἀμαρτωλῶν τοῖς χῶρες κι Ἀρδαβάνης πῖσκοπος (ἐπὶ τοῦ ἀναξίως μεταξὺ ἀναξίων κατέχοντος ἀξίωμά τι).

***ἀρδέλεμα** τὸ, ἀρδέλιμα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀρδελεύω.

Ἀποπεράτωσις.

***ἀρδελεύω**, ἀρδιλεύου Στερελλ. (Αἰτωλ. Κλών.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Ἀποπερατῶ, συντελῶ, τελειώνω : Δὲν τ' ἀρδιλεύου σήμερα τοῦ χουράφ' Αἰτωλ. Θέλ' πολλοὺς ἀργάτις, ἀρδιλεύει